

Nr 12

Utlåtande i anledning av motion om åtgärder för att meddela journalister upplysning angående riksdagens arbetsformer.

I motionen II: 497 av fröken *Sandell* hemställes att riksdagen skall uppdraga åt talmanskonferensen att inbjuda TV-reportrar och andra intresserade journalister för att på lämpligt sätt meddela dem upplysning om riksdagens arbetsformer.

Motionen

Riksdagens arbetsformer är, säger motionären, synnerligen litet kända. Enligt en vanlig uppfattning är riksdagsledamöternas huvuduppgift att avlyssna och deltaga i plenardebatterna. Press och radio har dock bidragit till god kontakt mellan riksdagsledamöterna och deras väljare. Efter TV:s införande har, påpekar motionären vidare, allmänhetens intresse för vad som sker i riksdagen skärpts. TV-reportrarnas okunnighet om arbetsformerna i riksdagen har lett till många missförstånd. Bildsviter av tomma bänkar i direktreferat och efterredigerade utsändningar har åstadkommit en opinion mot riksdagen och en nedvärdering av riksdagsmännen. Enligt motionärens mening måste kunskaper om riksdagen, dess arbetsformer och de krav som ställs på den enskilde riksdagsmannen bibringas dem som sköter publiciteten.

Uppgifter i anslutning till motionen

Frågan om radions och televisionens fortsatta bevakning av riksdagsarbetet har i januari och februari 1968 behandlats i talmanskonferensen. Konferensens ledamöter har därvid tagit del av dels promemorior angående granskning av riksdagsprogram i radio och TV, dels skrivelser från ett stort antal riksdagsledamöter angående dessa program, dels den förevarande motionen II: 497, dels också en skrivelse från Sveriges Radio.

Referat och direktsändningar i TV från riksdagsarbetet har, när tillstånd därtill lämnades, i viss mån betraktats som en försöksverksamhet. Den nya personalorganisationen i riksdagen har möjliggjort en viss kontinuerlig granskning under år 1967 av sändningarna från riksdagen i radio och TV. En promemoria härom har avlämnats av biträdande juristen hos första *Bihang till riksdagens protokoll 1968. 8 saml. Nr 12*

kammaren Torgny Asplund, vilken i huvudsak svarat för granskningen. I en annan promemoria har första kammarens sekreterare K.-G. Lindelöv sammanfattat och kommenterat granskningens resultat.

I den förra promemorian har behandlats urvalet av ämnen och debattinlägg, den bildmässiga redigeringen och referatens fördelning på kamrarna. Promemorian utmynnar i vissa allmänna synpunkter och förslag. I anslutning härtill anföres i den senare promemorian bl. a. följande. Urvalet av ämnen och anföranden synes allmänt sett ofta vara värt erkännande för insikt och förmåga till överblick. Åtskilliga anmärkningar kan trots detta riktas mot sändningarna. Till en del hänför de sig till det nämnda urvalet. Alltför mycken uppmärksamhet tycks nämligen ha ägnats åt lätt gods som utbrutet ur ett större sammanhang saknar värde som information i sakfrågan och om det politiska arbetet. I fråga om valet av bildmaterial föreligger sådan grund för kritik att frågan om fortsatt tillstånd till TV-sändningar bör allvarligt övervägas. I syfte att möjliggöra för TV att bättre spegla riksdagsarbetet kunde bl. a. möjligheten till en samlad veckorapport från riksdagen prövas. Vidgad inblick i riksdagsarbetets yttre villkor kan, framhålls det avslutningsvis, ges vid kontakter mellan radio-TV:s personal samt riksdagens ledamöter och tjänstemän.

I två likalydande skrivelser till talmanskonferensen den 25 januari 1968 har 58 ledamöter av första kammaren och 71 ledamöter av andra kammaren hemställt, att talmanskonferensen skall upptaga överläggningar med radiochefen angående den fortsatta bevakningen av riksdagsarbetet. I skrivelserna riktas anmärkningar dels mot urvalet av frågor och replikskiften i utsändningarna från riksdagen, vilket säges inte sällan åsidosätta det sakliga innehållet och överbetona enkla argument, dels mot bildvalet i TV, som säges sällan presentera kamrarna vid tider då dessa är välbesatta och som säges innefatta närbilder som kan framkalla onödig kritik mot riksdagen eller ledamöter av denna.

I skrivelse till talmanskonferensen den 1 februari 1968 har Sveriges Radio meddelat, att TV:s nyhetsredaktion avser att våren 1968 förlägga riksdagsreferaten i de dagliga ordinarie nyhetsprogrammen samt förlänga sändningarna, om så erfordras. I skrivelsen framhålls att kamrarnas ordinarie arbetsplena på onsdagar kräver mer utrymme än andra dagar, vilket skall kunna ges också i fortsättningen, ehuru på bättre tid. Omläggningen innebär dessutom att ökade möjligheter skapas för täckning även andra dagar. Bevakningen blir sålunda flexibel, och programmen beräknas nå en större publik.

Efter att ha tagit del av ovannämnda material har talmanskonferensen den 14 februari 1968 beslutat uppdraga åt en kommitté, bestående av herr talmannen Boheman, herr talmannen Thapper samt herrar Torsten Bengtsson, Bengtsson i Varberg och Bohman, att överlägga med Sveriges Radio angående radions och televisionens bevakning av riksdagsarbetet.

Utskottet

Såsom framgår av den redogörelse som lämnats ovan har de i motionen berörda problemen blivit föremål för talmanskonferensens uppmärksamhet och en kommitté tillsatts för att överlägga med Sveriges Radio om radions och televisionens bevakning av riksdagsarbetet. Då motionärens förslag i främsta rummet synes avse kontakten mellan riksdagen och televisionen torde någon särskild åtgärd i anledning av motionen i nuvarande läge inte vara erforderlig.

Utskottet hemställer därför,

att motionen II:497 måtte anses besvarad med vad utskottet här anfört.

Stockholm den 5 mars 1968

På bankoutskottets vägnar:

NILS STÄHLE

Närvarande:

från första kammaren: herrar Ståhle (s), Åke Larsson (s), Palm (s), Åkerlund (h), Hilding (fp), Lundin (s)*, Lundberg (h)* och Mattsson (cp)*;

från andra kammaren: herrar Regnéll (h)*, Berglund (fp), Franzén i Motala (s), Larsson i Umeå (fp), Ekström i Iggesund (s) och Antonsson (cp).

---

* Ej närvarande vid justeringen.

Reservation

av herr Åkerlund (h).